

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Súkromná základná škola waldorfská
4. Názov projektu	Inkluzívna škola ako učiacia sa organizácia
5. Kód projektu ITMS2014+	312011R551
6. Názov pedagogického klubu	Inkluklub
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	19. 12. 2019
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	SZŠW, Vihorlatská 10, Bratislava
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	Miroslava Tagar
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	http://waldorfskaskola.sk/clanok/2018/inkluklub

11. Manažérske zhrnutie:

krátka anotácia, kľúčové slová

Študujeme povahu kognitívnych funkcií. Ako ovplyvňuje učenie výrazné zníženie kognitívnych funkcií. A čo s tým. Spoločné štúdium témy. Prinesenie kauzistických prípadov. Náhľad úspešných metód, ktoré kolegovia využívajú. Diskusia.

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

- 1/ úvodné privítanie, pozbieranie tém na tento klub, privítanie prítomných
- 2/zvedomenie si tém na tento školský klub
- 3/Poruchy schopnosti naučiť sa čítať – čo to je, čím sa prejavuje u detí. Kazuistiky.
- 4/úspešné metódy, ktoré využili naše kolegyně pri pomoci žiakom s týmto problémom
- 5/štúdium – pravidelné štúdium liečebnej pedagogiky

Zhrnutie

V tomto stretnutí sme sa inšpirovali informáciami z Medzinárodnej Študentskej vedeckej konferencie v odboroch špeciálna a liečebná pedagogika v roku 2015.

Hovorili sme o tom, že zrakové vnímanie detí s mentálnym postihnutím je nesystematické z dôvodu zlej koordinácie očných pohybov. Preskakujú od jedného detailu k druhému a poriadne nevnímajú, čo vidia. Prejavuje sa to hlavne pri čítaní, kedy nedokážu koordinovať pohyb očí, aby dobre videli riadok textu, ktorý majú prečítať. Okrem toho je ich vnímanie charakterizované spomalenosťou a zníženým rozsahom zrakového vnímania (napr. osoba s mentálnym postihnutím pri vnímaní obrazu nie je schopná pochopiť perspektívu), rovnako tak ich charakterizuje -nediferencovanosť pocitov a vnemov – tvarov, predmetov a farieb – je poškodené rozlišovanie figúry a pozadia - musíme obrázky výrazne odlíšiť od pozadia, intaktivita vnímania (vnímanie všetkých detailov).

Rozvoj sluchového vnímania závisí na zrení recepčného systému vnútorného ucha a sluchového kontextu, ktoré umožňujú jemnejšiu diferenciaciu zvukových podnetov. U detí s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia môžeme očakávať deficity čiastkových funkcií v sluchovej diferenciacii figúry a pozadia, v sluchovej pamäti a sluchovej diferenciacii reči. Pri sluchovej diferenciacii figúry a pozadia sa nedokážu sústrediť na hlas učiteľa, ale vnímajú zvuky okolia, zvuky z chodby. Pri

sluchovej pamäti nedokážu udržať slovo v krátkodobej pamäti, zamieňajú písmená napr. b-p, nerozdelia slovo na hlásky apod, chápu slová vybrané z viet nepresne, zle rozlišujú podobné znejúce spoluhlásky, často si zamieňajú jednotlivé hlásky v slove, čo sťažuje osvojenie gramatických tvarov. Dôležitú funkciu v psychickom vývine má práve popísané sluchové vnímanie, ktoré sa spája aj s rozvojom reči. Sluchové vnímanie neovplyvňuje len vývin reči, ale má vplyv aj na vnímanie času a priestoru.

Osvojenie priestorových vzťahov uľahčuje celkovú orientáciu (cesta do školy). Tieto deti majú ťažkosti hlavne s pravo-ľavou orientáciou. Posudzovanie orientačných funkcií je u detí s mentálnym postihnutím viazané na mieru intelektového deficitu a hĺbku postihnutia. Deti, ktoré majú poruchu časovej orientácie, nedodržiavajú často správne poradie písmen alebo písmená vynechávajú. Prvá ťažkosť spočíva v nedostatočnej diferenciácii zrkovného vnímania a druhá v diferenciácii sluchového vnímania reči. Deti s takýmito ťažkosťami majú problémy pri abecede, násobilke apod. Je pre nich náročné definovať, aké písmeno je pred daným písmenom alebo za písmenom v abecede.

Tvorba schémy tela je proces u každého dieťaťa individuálny a ovplyvňovaný vývinom. To znamená, čím je vývin dieťaťa pomalší, tým sa pomalšie bude vyvíjať aj jeho telesná schéma. Najdynamickejšie obdobie vo vývine schémy tela je obdobie prvých rokov života dieťaťa. Obraz sa fixuje, dieťa vo svojom vedomí utvára obrazce seba samého hľadením do zrkadla, hrá sa s vlastným telom. Úroveň zvládnutia schémy tela je viditeľná pri každom pohybe v bežnom živote dieťaťa, pri športe alebo pri vykonávaní nejakej činnosti. U detí s ľahkým mentálnym postihnutím často prevládajú nedostatky vo vnímaní schémy tela, a to tak, že nastáva u nich problém s osvojovaním si pohybových zručností vo všetkých fázach vrátane tej najdôležitejšej fázy – automatizácie. Automatizácia značí zníženú schopnosť prispôbovať sa bežným životným situáciám. Za odborný názov poruchy schémy tela sa považuje dyspraxia. Dieťa s ľahkým mentálnym postihnutím, ktoré má problémy so schémou tela, má podobné znaky ako dieťa s dyspraxiou. Dieťa s ľahkým mentálnym postihnutím je nemotorné, nešikovné, pohyby sú nekoordinované, sú neobratné, neisté pri vykonávaní nejakých cvikov (napr. cviky na rovnováhu), problémy sa prejavujú aj v učení v škole, náročnejšie je pre nich písanie, kreslenie, manipulácia s nožnicami.

Vzhľadom na vyššie popísané, hovorili sme o praktickej aplikácii – rozvíjaní kognitívnych funkcií. Tu sú uvedené príklady, ktoré sme spomenuli:

Poznáš tento predmet? Práca s pracovným listom, na ktorom budú znázornené rôzne predmety.

Úlohou dieťaťa bude podľa pokynu nájsť daný predmet na pracovnom liste

Začarované obrázky. Pracovný list s figúrou a pozadím. Úlohou dieťaťa je nájsť a pomenovať jednotlivé obrázky – napríklad - rôzne geometrické tvary, ktoré sa budú prekryvať. Dieťaťu povieme, že sa nám jednotlivé tvary pomiešali a my ich musíme potriediť. Dieťa má pred sebou papier s jednotlivými pomiešanými obrázkami. Pod veľkým obrázkom sa nachádzajú ďalšie rôzne malé obrázky, ktoré dieťa musí nájsť a potriediť (sú to jednotlivé geometrické tvary, ktoré sa na veľkom obrázku prekryvajú). Ak dieťa nájde na veľkom obrázku napríklad trojuholník, prstom po ňom prejde a obtiahne ho farbičkou. Každý predmet obtiahne inou farbou.

Stavba hradu, múru, garáže podľa vlastnej fantázie alebo podľa určenej predlohy zo stavebnicových kociek. Dieťa skladá a rozkladá kocky, čím stimuluje zrkovnú analýzu a syntézu.

Puzzle - Dieťa skladá puzzle podľa predlohy alebo bez nej. Existujú rôzne druhy puzzle srôznymi témami, ako napr. matematika, domáce zvieratá, farby, písmená.

Podobne ako kocky a puzzle sa môže využívať aj domino.

Predmety v rade. Pracovný list, na ktorom budú rovnaké predmety, ale medzi nimi bude aj predmet, ktorý bude odlišný. Dieťa musí nájsť predmet v rade, ktorý sa niečím odlišuje od ostatných predmetov v rade. Odlišný predmet zakrúžkuje.

Jednosmerovka. Pre staršie deti, ktoré ovládajú písmená v abecede, môžeme vytvoriť takzvané osemsmerovky, kde úlohou detí bude, aby vyhľadali slová, ktoré majú napísané na papieri v osemsmerovke. Deti upozorníme na to, že pri vyhľadávaní slov v osemsmerovke slovo hľadajú všetkými ôsmimi smermi. Ak deti nezvládnu lúštiť všetkými ôsmimi smermi, použijeme napríklad jednosmerovku, čiže lúštenie jedným smerom. Deti nemusia mať predmety, ktoré majú nájsť, napísané, môžu byť znázornené aj obrázkom.

Pexeso môžu hrať deti vo dvojici, v trojici alebo vo štvorici. Záleží od počtu kartičiek pexesa. Dieťa hľadá dve zhodné obrazce v pexese, musí si pritom zapamätať, ktoré kartičky už boli otočené, ktoré sa kde nachádzajú, aby mohlo vyhrať. Podobne aj tu musíme dbať na vek a postihnutie dieťaťa a podľa

vlastného uváženia dieťaťu dať také pexeso, aby dokázalo pomenovať a určiť predmet na obrázku. Písanie písmen a čísel vo vzduchu. Dieťa píše podľa pokynu učiteľa číslo voľne do priestoru rukou niekoľkokrát.

Rozprávka. Prostredníctvom kartičiek, na ktorých je znázornená rozprávka, bude úlohou dieťaťa po zakrytí kartičiek prerozprávať, čo videl v dejovej línii na obrázkoch.

Tón hlasu. Dieťa rozlišuje rôzne nálady, pocity. Deti sedia v kruhu, podľa pokynu učiteľa dieťa napodobňuje zvuky. Pokyn – „Smej sa“. Ostatné deti, ktoré sú otočené chrbtom hovoria, akú náladu má dieťa, ktoré daný zvuk vydalo.

Rozklad vety na slová. Cieľom je určiť počet slov vo vete, ktorá bola dieťaťu prečítaná. Snažíme sa vymýšľať vety tak, aby obsahovali čo najmenej predložiek. Postupne vety obohacujeme predložkami a spojkami. Záleží na tom, na akej úrovni sa dieťa vo vývine nachádza. Zo začiatku pracujeme s vetami ako: Jana má mamu. Dieťa spočíta slová Jana – má – mamu. Odpovie tri slová .

Telefón- Deti pohodlne usadíme do kruhu. Nami určené dieťa vymyslí jedno slovo, ktoré pošepká dieťaťu vedľa neho. Dieťa počúva a sústreďuje sa na vyslovené slovo. To slovo, ktoré počulo pošepká ďalej kamarátovi. Dieťa, ktoré je na konci, počuté slovo vysloví nahlas.

Húsenica slov. Učiteľ vysloví slovo pes. Úlohou dieťa je, aby na posledné písmeno vypovedaného slova vymyslelo iné slovo (v tomto prípade má vymyslieť slovo na písmeno „s“). Húsenica tak pokračuje ďalej, slová sa nesmú opakovať.

Neposedné hračky -Chceme spolu s deťmi urobiť v triede poriadok. Deťom povieme, že v triede máme neposedné hračky, ktoré sa musia uložiť. Deťom zadávame jednoznačné pokyny: Ulož loptu na poličku v pravo alebo Odlož stoličku k stolu apod.

Hľadači pokladu. Dieťa má pred sebou mapu, podľa ktorej sa musí vedieť orientovať. Podľa mapy sa dieťa má dostať k bodu, ktorý je vyznačený jasne na mape. Deti môžu hľadať sladkosti, veľkonočné vajička, ďalšie šifry podľa toho, akú tému si zvolíme. Realizovať to môžeme v budove, v triede, ale aj v exteriéri.

Mesiace. Spolu s deťmi vytvárame kalendár. V kalendári môžeme vyznačiť dátumy narodením všetkých detí, prípadne ich meniny. Pri vyznačení sviatku v kalendári si opakujeme, aký je deň a mesiac v roku. Opakujeme všetko to, čo sme sa doposiaľ naučili.

Denný režim. Dieťa rozpráva, čo robilo počas dňa, aké činnosti vykonávalo. Učiteľ vedie na túto tému s deťmi rozhovor. Keďže dieťa s ľahkým mentálnym postihnutím je špecifické tým, že má nedostatky v logickom uvažovaní, je najlepšie popri rozhovore deťom ukazovať jednotlivé obrázky pre lepšie zapamätanie.

Taktilno-kinestetické vnímanie, schéma tela. Poznáš svoje telo? Deti si pohodlne usadíme do kruhu. Oči im zaviažeme šatkou. Úlohou detí bude, aby pri vyslovení časti tela napr. pravé koleno, sa chytili za svoje pravé koleno. Aktivitu pomaly zrýchľujeme.

Dvojice. Jeden z dvojice bude slúžiť ako „figurína“, na ktorom bude druhý z dvojice ukazovať podľa pokynu učiteľa jednotlivé časti tela.

Chôdza po mesiačikoch. Po vyznačenej dráhe, či už vonku, alebo v telocvični, prechádza dieťa od jedného bodu k druhému. Dieťa prekladá jednu nohu cez druhú. Chôdzu vykonáva najprv pomaly, neskôr pomaly zrýchľuje.

13. Závěry a odporúčania:

Hovorili sme spoločne o ťažkostiach v kognitívnych procesoch detí s mentálnym postihnutím.

Následne sme spomínali rôzne metódy ich stimulácie.

14.	Vypracoval (meno, priezvisko)	Miroslava Tagar
15.	Dátum	20. 12. 2019
16.	Podpis	
17.	Schválil (meno, priezvisko)	PaedDr. Slávka Šebová
18.	Dátum	20. 12. 2019
19.	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu.

Pokyny k vyplneniu Správy o činnosti pedagogického klubu:

Prijímateľ vypracuje správu ku každému stretnutiu pedagogického klubu samostatne. Prílohou správy je prezenčná listina účastníkov stretnutia pedagogického klubu.

1. V riadku Prioritná os – Vzdelávanie
2. V riadku špecifický cieľ – uvedie sa v zmysle zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len "zmluva o NFP")
3. V riadku Prijímateľ - uvedie sa názov prijímateľa podľa zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku
4. V riadku Názov projektu - uvedie sa úplný názov projektu podľa zmluvy NFP, nepoužíva sa skrátený názov projektu
5. V riadku Kód projektu ITMS2014+ - uvedie sa kód projektu podľa zmluvy NFP
6. V riadku Názov pedagogického klubu (ďalej aj „klub“) – uvedie sa názov klubu
7. V riadku Dátum stretnutia/zasadnutia klubu - uvedie sa aktuálny dátum stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s dátumom na prezenčnej listine
8. V riadku Miesto stretnutia pedagogického klubu - uvedie sa miesto stretnutia daného klubu učiteľov, ktorý je totožný s miestom konania na prezenčnej listine
9. V riadku Meno koordinátora pedagogického klubu – uvedie sa celé meno a priezvisko koordinátora klubu
10. V riadku Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy – uvedie sa odkaz / link na webovú stránku, kde je správa zverejnená
11. V riadku Manažérske zhrnutie – uvedú sa kľúčové slová a stručné zhrnutie stretnutia klubu
12. V riadku Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia - uvedú sa v bodoch hlavné témy, ktoré boli predmetom stretnutia. Zároveň sa stručne a výstižne popíše priebeh stretnutia klubu
13. V riadku Závery o odporúčania – uvedú sa závery a odporúčania k témam, ktoré boli predmetom stretnutia
14. V riadku Vypracoval – uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu o činnosti vypracovala
15. V riadku Dátum – uvedie sa dátum vypracovania správy o činnosti
16. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti vypracovala sa vlastnoručne podpíše
17. V riadku Schválil - uvedie sa celé meno a priezvisko osoby, ktorá správu schválila (koordinátor klubu/vedúci klubu učiteľov)
18. V riadku Dátum – uvedie sa dátum schválenia správy o činnosti
19. V riadku Podpis – osoba, ktorá správu o činnosti schválila sa vlastnoručne podpíše
- 20.
21. Príloha správy o činnosti pedagogického klubu

Prioritná os:	Vzdelávanie
Špecifický cieľ:	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
Prijímateľ:	Súkromná základná škola waldorfská, Bratislava, Vihorlatská 10, ďalej len SZŠW
Názov projektu:	Inkluzívna škola ako učiaca sa organizácia
Kód ITMS projektu:	312011R551
Názov pedagogického klubu:	INKLUKLUB

PREZENČNÁ LISTINA

Miesto konania stretnutia: SZŠW, Vihorlatská 10, Bratislava

Dátum konania stretnutia: 19. 12. 2019

Trvanie stretnutia: od 7. 30 hod do 10. 30 hod.

Zoznam účastníkov/členov pedagogického klubu:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1	Miroslava Tagar		SZŠW
2.	Maťová Tatiana		SZŠW
3.	Linda Chudá		SZŠW
4.	Jana Tobolová		SZŠW
5.	Jana Karasová		SZŠW
6.	Ľubica Marcinčinová		SZŠW
7.	Renata Kubečková		SZŠW
8.	Soňa Hajtmanová		SZŠW

Meno prizvaných odborníkov/iných účastníkov, ktorí nie sú členmi pedagogického klubu a podpis/y:

č.	Meno a priezvisko	Podpis	Inštitúcia
1.			
2.			
3.			